

15
HAZİRAN
1969
YIL : 1
SAYI : 15

TEKSTİL

ONBEŞ GÜNDE BİR YAYINLANIR TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI ORGANIDIR

TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI ADINA

İmtiyaz Sahibi : RIZA GÜVEN

Sorumlu Yazışleri Müdürü : BAHİR ERSOY

Yönetim yeri : Babıâli Cad.
Sıhhiye Apt. Kat 3, D. 8.
Cağaloğlu
İSTANBUL
Telefon : 27 67 82

Dizgi baskı : SİLE Matbaası
Hocahan Cad. 4/2 Yeşildirek
Telefon : 22 36 81

SENDİKAL SKANDAL! YAPILAN PAZARLIKLAR, DÖNEN DOLAPLAR, KİRLİ CAMAŞIRLAR...

VE

Sonunda Gaziantep Sendikaları

Teksif'i Ayıpladı

Baş yazı
Rıza GÜVEN
Sümerbank işçisi
esir değildir
Devlet kesiminde kurulu Sümerbank'a ait ve yurdun çeşitli bölgelerinde işletilen Tekstil

Bundan bir süre önce Gaziantep'te kurulu TEKSTİL Sendikası yönetim kurulu bazı kararlar almış ve bunları Türk-İş, Teksif ve Genel-İş gibi kuruluşlara bildirmişti. Bu bildirimden sonra özellikle konu ile kendi çıkarları açısından ilgilenen TEKSİF bir adamını Gaziantep'e yollamıştır. Gaziantep'e gönderilen bu adam Kontenjan Senatörü, hani o hiçbir siyasi parti ile ilişkisi bulunmadığı ısrarla id-

dia edilen Vahap Güvenç'ti... Vahap Güvenç'in Gaziantep'e gidişi ve ne işler karıştırdığı orada faaliyet gösteren Genel-İş, Oleyis, Tüm-gıda-İş, Çimse-İş, DYF-İş, Tekel Sendikası, Sağlık-İş ve Kauçuk-İş Sendikaları Şube Başkanları tarafından yayınlanan bir bildiri ile halkoyuna açıklanmıştır. Bu ibret verici açıklamayı aynen yayınlıyoruz :

(Devamı 4. sayfada)

Şubeler, Genel Merkez
Arası İşbirliği ... Başarılı Gelişmeler ve

Üçüncü Dönem koordinasyon Toplantısı yapıldı

Sendikamız Merkez Başkanlık Evi'nde düzenlenen toplantıda...

fabrikalarında çalışan onbinlerce işçi adına yapılan 2. dönem toplu iş sözleşmesine 274-275 sayılı yasalara aykırı maddelerle faşizme dönük uygulama yapıldığını bundan önceki yazılarımızda anlatmıştık.

Yasa'lara aykırı olan bu maddelerin iptali için işçiler tarafından açılan ve Sendikamız tarafından savunmaları yapılan davalar kazanıldığı halde Sümerbank işyerleri uygulamaya devam etmekle nasıl bir sendikacılık istediklerini gösterdiler. Üçüncü dönem toplu iş sözleşmeleri de aylarca sürüncemeden ve şike bir grevden sonra aktedildi. Aylarca önce aktedilen sözleşme ile işçilere özel sektörde alınandan saatte 5 kuruş az olmak ve 3 parçada ödenmek üzere saatte (55) kuruş zamdan başka neler sağladığı hâlâ bilinmemektedir.

Bilinmemektedir, çünkü, akte (Devamı 4. sayfada)

Asgari ücretler tesbit edildi

— HESAP KİTAP ORTADA. TESBIT EDİLEN BU ASGARI ÜCRETLER KİMİN İŞİNE YARAYACAK? —

Yurt ölçüsünde asgari ücretleri tesbit etmek amacıyla kurulan komisyon çalışmalarını tamamlamıştır. Buna göre, İstanbul'da asgari ücretler 19.50 TL. olacaktır. Brüt olarak tesbit edilen bu miktarın işçilere insanca yaşama olanaklarını sağlayamayacağı ortadadır. Bilimsel donelere dayanılarak hazırlanan geçim indekslerine göre İstanbul'da bir çocuklu ailenin asgari şartlarla geçinebilmesi için ayda net olarak eline 1500 lira geçmesi gerekmektedir. Bu açık gerçeklere rağmen komisyonun kimin hesabına kararlar aldığı cidden merakla değer...

★★

Hoechst İlâç Fabrikasında Grev

Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı ilâç firmaları arasında en çok kâr eden ve Türkiye'deki boya sanayiini de PVA imalatı ve tutkal sebebiyle elinde tutan Hoechst Anonim Şirketine ait ilâç ve PVA (Poli Asetat) fabrikalarındaki grev

8 Mayıs 1969 günü Kimya-İş Sendikası tarafından başlatılmıştır. İş yerinde çalışan 135 işçiden 120 si greve çıkmıştır. Geriye kalan 15 işçi kanunlara göre işyerinin korunmasını sağlamak için mecburen (Devamı 4. sayfada)

Güven Boyahanesindeki Anlaşmazlık

Uzun zamandanberi devam eden anlaşmazlık görüşmelerine geçen gün bir çözüm bulmak amacıyla toplanıldı. Bilindiği gibi sözleşmede mevcut bulunan primlerle ilgili madde yanlış yorumlanmış ve böylece üyelerimizin mağduriyetine yol açılmıştı. Bu sebeple meseleye Sendikamızca el konulmuş ve uyuzmazlık konusu yapılmıştı.

Son defa Beyoğlu Şube Başkanı Kemal Abay ve Genel Merkez Müfettişlerinden Hakkı Özbal'ın da katıldığı toplantıda hükmün açıklığına rağmen meseleyi halletmek mümkün olamamıştır. İleriki tarihlere ertelen toplantıda sonuç alınması beklenmektedir.

— 0 —

Teksif Tarsus Şubesi İşgal Edildi

Teksif'in Tarsus Şubesine bağlı dokuma işçileri Sendikalarını kendi haklarına sahip çıkmadıkları gerekçesiyle işgal etmişlerdir. İşgalci işçiler uzun zamandanberi sabırla beklediklerini, ancak sendikanın dertleri ile yakından ilgilenmediğini, bu tutumla ilgileneceklerine ihtimal veremediklerini açıklamış ve son çarenin kendi meselelerine bu yolla sahip çıkmaları olduğunu ifade etmişlerdir.

Teksif'in nasıl bir sendika olduğu her fırsatta dokumacı işçilere duyurulmağa çalışılmaktadır. İşçiye hizmet değil, kendi kişisel çıkarlarının peşinde koşmakla sendikacılık yaptıklarını tüm bilinçli dokumacı işçiler bilmektedirler. Kendi meselelerine sahip çıkanlara başarılar dileriz.

Kurulu ile tüm şube başkanları 3. devre koordinasyon toplantısını 10 Haziran 1969 salı günü yapmışlardır.

Toplantıya Genel Başkan Rıza Güven, Genel Başkan Vekili Sabri Tıgılı, Genel Sekreter Yunus Kara, müfettiş Hakkı Özbal, müfettiş ve Eyüp Şube Başkanı Hüseyin Akduman, Anadoluhisar Şube Başkanı Ahmet Aytaç, Bakırköy Şube Başkanı Mülâyim Güdücü, Beyoğlu Şube Başkanı Kemal Abay, Mahmutpaşa Şube Başkanı Mahmut Alkan, Topkapı Şube Başkanı Salih Kondal ve Yedikule Şube Başkanı

Sendikamızın çalışmalarını tetkik ederek Genel Merkez ve şubelerin birlik ve beraberlik içinde çalışmalarına devam edilmesine, işyerlerindeki üyelerin durumlarının daha yakından takip edilmesine ve sendikamızın gelecek günlerdeki çalışmalarının nasıl olması icabettiğine dair muhtelif kararlar alınan bu toplantı çok olumlu bir şekilde sonuçlanmıştır.

Tekstil işçilerinin yarınlarmın teminat altına alınması için gerekli titizliğin hassasiyetle gösterildiği bu toplantılar bundan böyle de her ay devam edecektir.

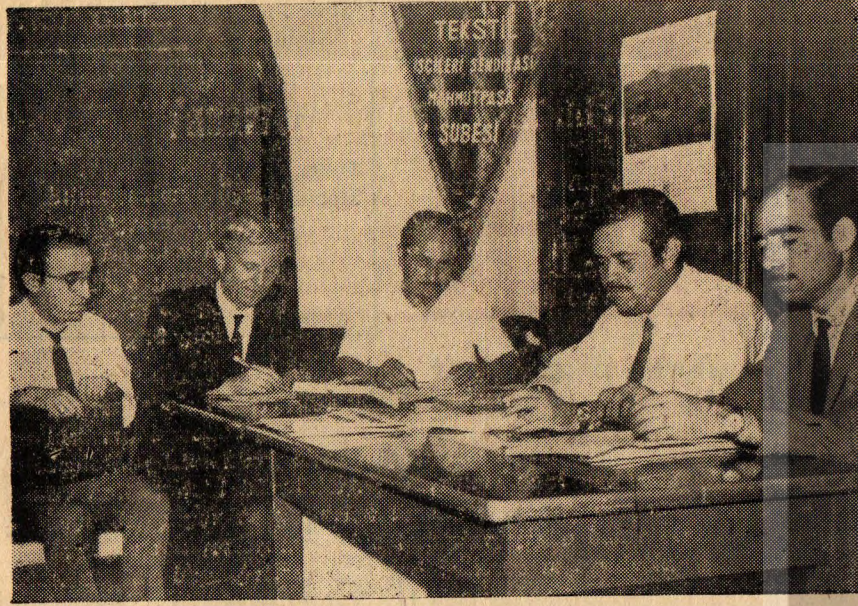
ONBEŞ GÜNDE BİR

— bahir ersoy —

AMAN DİKKAT !

Üniversite de karıştı. İşgaller oldu. Kavgalar yapıldı. Üniversite kapatıldı. Tekrar açıldı. Yeniden işgal hareketi görüldü. Senato toplandı. Uzun uzun müzakereler ve sonra miğferli polislerin nezaretinde imtihan yapılması kararlaştırıldı. Polis, üniversiteye yerleşti. Üniversitelilerin özerk müesseselik görüntüsü gölgelendi. Derken bugün polis nezaretinde imtihana başlandı. Ve üniversite yine kavgalara, kardeş kanının dökülmesine tanık oldu. Bu arada yurtlar basıldı. Molotof kokteylleri atıldı. Herkes içinde üniversite hicranı duyar hale getirildi. Bundan başka demokratik müesseselerin yaşayıp yaşamayacakları, demokrasi denilen güzelin ne olacağı tartışılır ve hattâ bu güzel den bir kısım bedbin düşüncelilerin ümitleri kesilir oldu.

Bu hareketlerin cemiyet düzeninde rijit tedbirlere ihtiyaç olduğunu iddia edenlere fırsat hazırlamaktan başka olumlu sonuca varmama tehlikesine ilgililerin dikkatini çekmekte isabet olduğu kanımı açıklamak bana vazife haline geldi. Genç kardeşlerimin karanlık avcılara açık vermemelerini yürekten temenni ederim. Kardeşin kardeşi dövdüğü ve kanlarını akıttığı ortamın başkalarına yaraması muhakkaktır. Hasis politika simsarlarının saf dimağlar üstünde oynadıkları politik borsaya oyunlarına son vermedikleri takdirde tehlike çanı bütün millet için çalacaktır. O zaman kimin kârlı çıkacağı görülecektir.

Mithat Giyim Müessesesi ile yapılan sözleşme

Bundan önceki sayımızda imzalandığını bildirdiğimiz Mithat Giyim Müessesesi Sözleşme Töreni geçen hafta yapılmıştır.

Sözleşme ile işyerindeki haftalık 56 saatlik çalışma düzeni mer'i ücretlere dokunulmaksızın normal 48 saate indirilmiş ve ilâveten de ücretlere seyyanen 3'er lira zam alınmıştır. Bundan böyle sekiz saati aşan çalışmalar fazla mesai hükümlerine tâbi tutulacak ve ödemeleri % 50 zamlı olarak yapılacaktır. Ayrıca ikinci yıldan itibaren geçerli olmak üzere günde 3 liralık yemek parası sağlanmıştır.

Bunların yanı sıra evlenme, doğum, ölüm yardımları ile çocuk parası kabul edilmiştir. İşçilerin kıdem durumlarına göre kademeli

olarak ikramiye verilecektir. İki yıl yürürlükte kalacak olan sözleşmenin imzalanmasında işveren büyük anlayış göstermiştir.

Yeni sözleşme Genel Başkan Rıza Güven ve Şube Başkanı Mahmut Alkan tarafından işyerinde yapılan toplantıda üyelerimize açıklanmıştır. Üyeler yeni sözleşmenin kendilerini memnun ettiğini belirtmişlerdir.

Mahmutpaşa civarında sözleşme siz bulunan birçok işyerleri hâlâ eski çalışma düzeni içinde zilmektedirler. Sendikamızın teşkilatlanma faaliyetlerine anlayış gösterdikleri takdirde kötü şartlar altında çalışan işçilerin kurtulması sağlanmış olacaktır. Aksi takdirde «az ücret çok iş» prensibinin kurbanı olmaya devam edeceklerdir.

Gençlerle Polis Arasında Kanlı Çatışma

Bir süredenberi devam eden huzursuzluklar 10 Haziran günü niha yet had safhaya gelmiş ve Sendikamızın Genel Merkezi önünde gençlerle polis kıyasıya birbirlerine girmişlerdir. Molotof kokteylleri, ta banca ve diğer araçların patladığı çatışmada sopa ve taşlar da kullanılmış ve böylece gençlerden ve gerek polislerden yaralananlar olmuş tur. Halkın da ibretle izlediği çatışmalar 28 Nisan günlerini unutturacak dehşette gelişmiş ve halk hayretini gizleyememiştir. Özellikle polisler halka karşı da kindar ve sert bir tavır takınmışlardır. Halk polislerin bu türlü kıyıcı tutumunu kendi aralarında eleştirmiştir. Çatışmalarda çevredeki camlar kırılmış ve park etmiş bulunan arabalar hasar görmüştür. Her iki taraftan da ölen ve yaralananlar olmuştur.

Luxor'da Toplu Sözleşme

Mahmutpaşa Şubemize bağlı, Luxor Lâmba Fitolu işyerinde yürürlükte bulunan sözleşmenin süresi dolmuş ve yenisi yapılmak amacıyla yetki alınmıştır. Yetkiyi müteakip yapılan ilk öngörüşmede Sendikamızı temsilen Müfettiş Hüseyin Akduman ve Şube Başkanı Mahmut Alkan bulunmuş ve Teklif tasarımızı işveren temsilcilerine vermişlerdir.

İşveren karşı-tekliflerini hazırlayabilmek için mehil istemiştir. Önümüzdeki günlerde başlayacak olan toplantılarda sözleşme müzakerelerinin esasına girilecektir.

Tatlı sert

ABDULLAH SERT

Yaz Ninnisi

Masamda, Gemlik tarafında kurulmuş bir moteli ve plâj tesislerini göklere çıkararak ve tatilinizi bizde geçirin diye reklâmda bulunan bir turistik tesisin broşürü duruyor. Plâjda şemsiyenin altına bikinisiyle uzanmış dinlenen bir hanımı gösteriyor bir resim, diğer bir resimde de yüzenler... Pırıl pırıl yaz güneşi, pırıl-pırıl mavi bir deniz göz alabildiğine. Plâj tesisinin daha neleri de varmış: «Diskotek - Restoran - Denizüstü kafeteryası - Kantin - Amerikan bar - Oyun ve oturma salonları - 150 arabalık otopark - Çocuk bahçesi - Frigofrik tesisler...

Ne anlar yurdumun emekçisi diskotekten deniz üstü kafeteryadan, Amerikan bardan ve de frigofrik tesislerden? Şimdilerde ekinler biçilir, harmanlar hazırlanır tarlalarda, bilmem kaç derecede sıcaklığın altında kan gibi su içerek döven sürülür. Gecekonduşunda barınmaya çalışan emekçi en azından yaşama şartları içinde nasıl da geçimini sürdüreceğini plânlar, acı-acı ipin iki ucunu birleştirmeyi düşünürken hayal etse bile diskotek, denizüstü kafeteryası, frigofrik tesisleri kavram olarak bulamaz, duysa değerlendiremez. Geri kalmış, sömürüye itilmiş bir ülkenin kavruk insanları için yazın güneşli, denizli dinlenme olanakları düşde bile ele geçemez. Oysa açın gazeteleri, şöyle bir bakın yazılara. Denizde iyi yanmak için neler yapılması gerektiği, deniz suyunda ne kadar kalınacağı, cildin denize girmeden önce nasıl temizleneceği, denizden hemen sonra da

yonların ekmeğine katkıda bulunacak siyasiler ne yapmış? Şimdilerde seçimler yaklaşıyor, yapacakları şeyler var, bir-iki köye gidecekler, köylünün nasırlaşmış elini övecekler, işçinin yaratıcı gücünü pohpohlayacaklar. Sonra bir dört yıl daha ele geçince yine başlayacak sandalye kavgaları... Demokrasinin elden gitmekte olduğu yaygarası basılıp, yine yaratılan bir kargaşalıktan sonra rejimin kurtarıldığı ve nurlu ufukların açıldığı yolunda güzel sözlerden dolu de meçler gazeteleri dolduracak; başmakaleciler, fıkracılar yazacaklar, karikatürcüler çizecekler... Şu eski siyasiler var ya, onların haklarını versek mi, vermesek mi? Verirsek olur, vermesek n'olur? Sonra kocaman parlamento birbirine girer. Şurdan burdan bildiriler, konuşmalar, korkulu dakikalar. Ve de yine şerefli, şanlı demokrasimiz kurtulmuştur bu kez de.

Milyonlar işsizmiş, topraksızmış, ekmeği zor bulurmuş. Canım bütün bunları söyleyenler memleketin huzurunu bozmak isteyenler. Hani gösterin bakalım aklıktan ölen var mı? Aç mezarı hiç gördünüz mü? Elbet bir memleketin fakiri de zengin de olacak. Tanrı böyle yaratmış... Hani fena felsefe de değil. Değil ya, insanın önüne şöyle güneşli, denizli broşürleri atmasalar ve Tanrının güneşi de denizi de insanların tümü yararlınsın diye yarattığı gibi aklı kötü bir fikir gelmeseydi.

Haydi dövenciler döven başına, işçiler tezgâhlarına.

Yazı düşünmeyin, denizi düşün-

TURKAN SONSEL

Ailenin toplumdaki yeri çok büyüktür. Zira ailelerden küçük topluluklar, topluluklardan cemiyetler, cemiyetler de büyüyerek milletin kendisini meydana getirir. Şu halde bir milletin bünyesindeki ilk nüve ailedir. Demek ki aile başlı başına bir konu olmaktadır. Başımızı istemiyerek Avrupa'ya çevirecek olursak, orda ilk bilgilerin ve şuur altına yerleşen çalışma gücünün ailede yerleşip geliştiğini görürüz.

Sebepler ise çok basit, çünkü çoğunluğun kültürlü ellerde gelişip hayata yetiştirilmekte olduğunu biliriz. Böylelikle de teker teker nereye gittiklerini, nasıl hareket edeceğini bilen ve çalışmaktan asla yılmayan modern milletlerin yaşantılarını imrenerek izliyoruz. Onlarda meseleler kökten halledilmiş olduğundan, her şey kendiliğinden hiç yorulup üzülmeye düzene girmiş oluyor.

Bizde ise bu orantı maalesef çok terstir. Aile içindeki kökleri meydana getirecek olan filizler, daha doğar doğmaz yokluğun, sefaletin içinde ekseriyetle kaybolup gitmektedir. Böylece de günden güne ilerlemek gücünden de biraz daha üzülecek söylemek isterim ki, kaybetmekteyiz. Bugünkü Türkiye'mizde çoğunluğun hayatını gücüyle kazanan işçi kardeşlerimiz olduğu ve onlara büyük vazifeler düştüğünü belirtmek isterim. Toz ve topraklarla karışarak tertemiz alın terini ekmeğine katık yapan, geçimin zorluğundan başka sorunlarına eğilmeyen, hattâ en sevdiği yavrusuna şevkatini bile gösteremeyen işçi kardeş, çocuğuna ilk terbiyeyi, vatan sevgisini, başkasının hak ve hürriyetine el ve dil uzatmamayı, okumak zevkini, okursa çok şeyler öğrenip bileceğini bütün zorluklara rağmen sen öğreteceksin. Çünkü o zaman bugün sevgiyle büyüttüğün, koruduğun yavrun, yarın senin bakanın ve koruyucun olacaktır. Bunları en iyi şekilde yapabilmesi için bilgili ve kültürlü olması lâzımdır. O zaman herkese karşı da kendi özlüğündeki hak ve hürriyetini başkalarına karşı müdafaa edebilecektir. Bu vazife de senin ekmeğinden, suyundan, ibadetinden evvel gelmelidir. Ona ilk öğreteceğin öz his sevmek ve çalışmak olmalı. Hattâ insanlığın ilk hedefi sevmek olmalı, çünkü anne ve babasını seven çocuk, büyüdükçe öğretmenini, arkadaşını sevecektir. İlerde işini mesleğini dolayısıyla milletini, vatanını sevecektir. Seven insan kötülük yapamaz. Sorarım size çok sevdiğiniz bir yakınınız, arkadaşınız her hangi bir felâkete uğrasın ister misiniz? Cevabı elbette ki hayır olacaktır. Hattâ imkânlarınız dahilinde ona yardım elinizi uzatacaksınız. İşte böylelikle ilk iki ana sorunumuz meydana. Okumak, bilgili olmak, sonra sevmek candan sevebilmektir. İşte aileler madem ki bir köktür, bütün vazifeler ailenin terbiyecisi anne ve babanın omuzlarındadır. Çünkü ailede işlenen, ve insan hafızasına yerleşen bilgiler hiç bir kuvvetle yıkılamazlar.

Türk-İş Yöneticileri Birbirlerine Düştü

Türk-İş Genel Sekreteri Halil Tunç, işçi kanunları Senatodan geçmediği takdirde, Türk işçilerinin sokağa dökülecekleri yolundaki demeci çeşitli alanlarda yankı uyandırmış ve Başbakan Demirel karşı cevap vermiştir. Daha ilginç olanı ise Türk-İş yöneticileri arasında mevcut ikiliğin daha belirli bir şekilde yüzeye çıkmasıydı. Aslında işin içyüzünü bilmeyenler Tunç'un işçiden yana olduğunu sanabilirler. Oysa Tunç bir süreden beri sarsık bulunan prestijini kurtarmak için yeni çabalara girişmiş ve saf kitleleri uyutabileceğini sanmıştır. Politikacıların bir kısmı da Tunç'un herzelerini yutmuş bulunmaktadırlar. Tunç'a karşı çıkan Türk-İş yöneticileri ise AP siz sendikacılık olamayacağı saçmalığını dile getirmek ve böylece AP den medet ummak telâşi içindedirler. Maksatları sallanan bir partiden son defa bir milletvekilliği koparmaktır.

Bütün bu ikili oyunları bilinçli ve yürekli Türk işçilerinin yutacağını sananlar delice aldandırlar. Seçim arifesinde daha çok sertleşmiş gibi görünen ezeli oyunları elbette ki işçiler yutmayacak ve onlara gerekli cevabı mutlaka vereceklerdir.

Tunç'un Amerikalılar nezdinde de sarsılan itibarı artık hiçbir zaman yerine gelmeyecektir. Amerikalılar Tunç'tan daha iyi mutemet bulup yerine koyacaklardır. Amerikalılar nezdinde itibarını kaybedenin Türk işçisine sevimli görünmeye çalışmaları herşeyden önce gülünçtür.

Sendikamız Genel Yönetim Kurulu üyesi ve Beyoğlu Şubesi Başkan Vekili Kenan Koçkırın'ın bir kızı dünyaya gelmiştir.

Ana babayı kutlar NUR adı verilen yavruya uzun ve mutlu yaşantılar dileriz.

cildi korumak için ne tür tedbirlere başvurulacağı veryansın yazıyor.

Milyonlar işsiz, milyonlar kuru ekmeğe peşinde.

Kocaman bir dört yıl geçmiş, mil

meyin, güneşi ve de dinlenmeyi düşünmeyin.

Yazdan sonra kış da var. Soğuk var, kar var, odun var, kömür var. Yani beterin beteri var.

Şaka ile Karışık

Yaygın Hastalık

Geçtiğimiz günlerde dokumacı Ahmet üşüttü. Ateşi çıkmadı, hapsurmadı, vücudunda kırgınlık duyamadı. İşe gitmesem diye düşünmedi hastalığı nedniyle ama üşüttü. Bu üşütme tıbbın hastalık tariflerine uymuyordu. Sigorta hastanesine başvurdu ve doktora « içimde bir üşütme var » dedi. Doktor o gün muayene edeceği 85 hasta olmasına rağmen Ahmet'e özel bir ilgi gösterdi. Şikâyetlerini sordu, ama Ahmet bir şikâyet anlatmadı, kendi teşhisini söyledi « Üşüttüm ben » dedi. Doktor elle muayene etti, âletle muayene etti. Ateşine baktı, n'olur n'olmaz diye de tahlil bile yaptırdı. Sonra da « haydi git, birşeyin yok » dedi çıktı işin içinden. Oysa Ahmet üşüttüğü kanısındaydı. İçinde bir üşüme duygusu, birşeyler vardı.

Gece vardiyasından uykulu gözlerle döndü, çocuklar kör karanlıkta oynamak için sokağa fırlamışlardı. Gecekonduyunun bahçesinde özenle yetiştirdiği çiçeklerin kokusunu da duymadı. Oysa çok sevdiği eve dönüşünde bu çiçek kokusunu. Baktı karısı hâlâ uyuyor, bir bardakçık çay bile hazırlamamıştı. Kan birden tepesine sıçradı o güne değin karısını birkaç-defa dışında hiç patakalamamıştı. İçine sininceye kadar dövdü. Kadın gık bile demedi. Dayacağı sineye çekti. Ahmet öğleden sonra kahveye tavla atmaya gidince, kadıncağız da bir iki samimi komşusuna Ahmet'e ilişkin akıl danışmak için gitti, dertleşti. Ahmetin üşüttüğünü ileri sürdüğünü, oysa ateşinin, kırgınlığının, hapsurmasının ve de bunlara benzer rahatsızlıklarının bulunmadığını, ama hep hasta olduğunu söylediğini anlattı. Korkuyorum, dedi, yediği dayacağı düşünüp ağladı durdu. Derken komşular Ahmet'in

hastalığını dile doladılar... Oysa Ahmet görünüşte normal bir insandı. Sakin çocuktu. Evine bağlıydı. Fabrikasında sevilirdi. Çalışkandı. Bu hal böyle devam etti durdu.

Ahmet'in karısı üzgündü, komşular üzgündü.

O gün yine Ahmet işinden dönmüş, kahvaltısını yapmış, öğleye değin uyumuştur. Öğleden sonra çıkıp tavla atacak yerde, öğleyin biraz daha birşey yemiş, elinden günlerdir bırakmadığı bir kitapdan biraz okumuş, gazetesini de incelemiş, yeniden uykusuna dalmıştı. Uykusunda konuşmağa başlamıştı. Ahmet garip şeyler söylüyordu : « Ücrette adalet », « emekçi sınıfı » ve buna benzer sözler. Sonra ilkökul 4'e giden oğlu Hasan'a bağıyordu uykusunda : « oku ulan » diyordu, « oku adam ol, hem bize, hem de diğer insanlara yardımcı ol... » Arkesından yine birbirini tutmaz kelimeler...

Mahallede okumuşluğu ile saygı uyandırmış, sıkışınca mahallelinin başvurduğu yaşlı emekli memur Süleyman Efendiye gitti. Ahmet'in karısı. Herşeyi anlattı. En sonunda Ahmet'in konuşmalarını da...

İhtiyar sabırla dinledi, düşündü. « Ahmet haklı, kızım » dedi ihtiyar. « Kendine koyduğu teşhis doğru. Üşütmüş Ahmet. Ama üzülmeye zamanla geçerse geçer aksi halde devam eder. Aslında Ahmet mi üşütmüş, Ahmet dışındakiler mi, belli değil. Sıkma canını » dedi. Kadıncağız o gün bugündür Ahmet'i olduğu gibi kabul etti, hastalığına ilişkin kuşkularını attı. Ahmet gibi üşütmenin de mümkün olabileceğini düşünerek iç erincine kavuştu.

Ya, Ahmet böyle üşüttü.

Hacı RESUL

ÖYKÜ GİBİ...

Tasarruf Bononuz Var mı?...

Bilmeyenlerin öğrenmesi için bu satır satır dil dökmemiz, bilmeyenlerin öğrenmesi için. Bilenenlerin de için için gülmesi için... Duyanların da kültürlerinin artması için... İlgililerin de döner koltuklarında iyiden iyiye yayılıp övünmeleri için... Mutavassıt masabaşı - mekik bürokratların da yeniden bir keyiflenmeleri için bu satır satır dil dökmemiz... Öykü gibi...

Devrimin ak tasarrufları yanında bir de kara olanları var. Örneğin tasarruf bonoları gibi. O günleri coşkuyla anımsıyorum. Çoğu saf ve ideolojik görünenleri, biraz da kararın üzümünün etkisi altında katanları kollarındaki bilezikleri, parmaklarındaki alyansları koşa koşa hazineye bağışlıyor ve yerlerine teneke parçalarından mamul alyansları övgüyle takıyorlardı. Hazine tamtakır, çinko bakır olmuştu. Sonradan akıllar başa gelince, sular durulunca anlaşıldı ki bakır olan, parmaklara takılı alyanslardı. ve keza sonradan söylendi ki, apartmanların adını hazine takmışlardı. Zamandır geldi geçti. Şimdilerde ortağın dolduran coşkular daha bir değişik. O eski günlerden eser yok. Devrimden önce hazineleri tamtakır edip sütun bacaklı aşiftelere Park Otellerde şampanya püskürten "sabıkların" affı ile uğraşılıyor. Coşkular bundandır şimdilerde en haris ve kindar olanlarımızda bile...

O günlerde bir tasarruf bonusu uyduruldu. Uyduruldu demenin gereği ne? Uyduran belli, ortada. Hani o meşhur Kemal Kurdaş Efendimiz. "Meşhur" demenden hâlâ çıkaramadıysanız söyleyelim: O işte şimdi yerinde kavak yelleri esen Mr. Kommer'i Üniversiteye çağırıp da öğrencilerin bam tellerine bastığı için sol model bilmem ne markalı otosunu yakarak yerle yeksan ettiren... O Ortadoğu Teknik Üniversitesinin Rektörü... O çıkarmış bilmem nereden çıkardıysa tasarruf bonoları belâsını... O günlerde hazineyi doldurup yıllar yılı yan gelip yatacaklarını hayalleyenler bile hoş karşıladılar bonoyu. "Akıllı adam vesselâm" demişlerdi, sonradan Rektör edilen Kurdaş'a. Şimdi mi? Şimdi içleri yanıyor bu bey yapısı efendilerin, ben söyleyeyim. İçleri tutuşuyor!...

Alkışlayanların başında elbette ki bono tüccarlığı yapmayı tasarlayanlar geliyordu. Bono tüccarlığı deyip de atlamayın. Şöyle kuru yastığınızın altında duran bir yüzbinliği bonoya yatırdınız mı hayatınızı tâ gelecek yedi sülâlenize kadar garanti altına aldınız demektir. Böyle yaptılar bunlar da. Memlekette bir bono bankerliği aldı yürüdü... Bizim gibi fukaraların da ceplerinden huşurtısından gayri işe yararlığı olmayan onluklar, onluklar...

Demem bunlar değil tabii. Söz gelişi satırlayıp geçiyoruz. Şu son perdeye dokunmak istiyorum ben. Son perde iyi perdedir.

Çivi Fabrikasındaki Grev Devam Ediyor

Geçen sayımızda Horoz-Çivi Fabrikası Grev haberinde yanlışlıkla bir başka fotoğraf kullanılmıştır. Tertipte hazır bulunan klişelerden, farkına varılmayarak kullanılan yanlış fotoğraftan dolayı okuyucularımızdan özür dileriz.

Üstteki fotoğraf hâlâ devam eden Horoz-Çivi fabrikası grevini göstermektedir. 800 işçinin çalıştığı

Mehmet Üretmen Çivi Fabrikasında büyük çoğunluk saatte 180 kuruş almaktadır. Oysa fabrika yıl da 60 milyon kâr sağlamaktadır. Bu durum grev nedenini belirli bir şekilde ortaya koymaktadır.

İşçilerin 60 tane silâhli zorbanın tehdidi altında zorla çalıştırıldığı ve patronun işçilere "aldığımız para haram olsun" diyerek işe başlat

tığı söylenmektedir. İşçiler bu tip esaret altında çalışmaktan bıktıklarını ve sonuna kadar direnmeye kararlı olduklarını açıklamışlardır.

Bir kısmı ise içerde çalışmaktadırlar. Grevciler içerde çalışanların patrona bağlı işçiler olduklarını söylemişler ve fakat bunların tam üretimde bulunmaya imkân olmadığını belirtmişlerdir.

Teksif'i Ayıpladı

(Baştarafı 1. sayfada)

«Bu konuyla ilgili olarak şehrimize gelen Teksif Genel Sekreteri Vahap Güvenç temaslarına başlamış, ancak, yalnız iki sendika ile görüşmüş, Teksif ve Tekstil şubeleri haricindeki sendikacılarla konuşmak lüzumunu duymamıştır. Tekstil Başkanı Mehmet Ali Tirya ki'ye «Sen Teksif ile birleşmek için 6 maddelik bir teklif göndermişsin. Bunlar Sendikamızın (Teksif) ele

Nurettin İpek uyuşmazlığına aracı seçildi

Geçen sayımızda uyuşmazlığa düştüğünü bildirdiğimiz Nurettin İpek Dokumacılık Limited Şirketi işyerinde sözleşmenin imzalanabilmesi için Uzlaştırma Kurulunun teşkiline zaruret hasıl olmuş ve Sendika Tarafından aracı Kâni Seçül

Çeşit Mensucat'ta yetki alındı

Bakırköy Şubemiz Safra köyünde kurulu Çeşit Mensucat Fabrikasında çalışan işçileri teşkilâtlandırmış ve yapılan çalışma sonucu sendikamız bu işyerinde toplu iş sözleşmesi yapma yetkisini almıştır.

Toplantı için işyerine davet yazısı yazılmıştır. Önümüzdeki gün-

am bir gırtlıverir bir tuzuk u...
sidir bilinmez... Neyse ki geçenlerde bizim Maliye Bakanlığımız Tanrı
razi olsun merakımızı giderdi de biz de tutup derinden bir rahat ne-
fes aldık. Hele şükür dedik, kurtulduk...

Şimdi iyice bir dinlerseniz insanın nasıl kurtulduğunu da öğren-
miş olursunuz. Hele biraz sabır, sabır, sabır. Bunun çözümülediği
dâva özellikle bizim Türkiye'de yoktur!...

"Tasarruf Bonusu Tevdiatına Mahsus Geçici Makbuz" ların veri-
leceği anons edildi. Tabii tüm bonozedeler hurya vergi dairelerinin
önünde kuyruk olduk. Aman ne kuyruk, ne kuyruk. Sözde Bakanlık-
tan yağ çıkaracağız. Biz solgun, yağsız, kuru kuyruklar. Bakanlık ena-
yi sanki!...

Makbuzları aldık. Bir de bilmem ne listelerinin örneklerini. Şu-
rası dolacak, şurası boş kalacak, şurası yazılacak, şurası silinecek de-
yip dil döktüler, kursu başarı ile bitiren bürokratlar... Sonra "yanına
makbuz numaralarını dökeceksiniz" dediler. Sandık ki kolay bi iş.
Tıpkı bonoyu yatırırkenki kolaylık gibi. Aldık makbuzları biner sa-
bırdan sonra ve geldik kendi masamızın başına. Bilmem hatırlar mı-
sınız, İETT'nin dert yandığı uçurtma kuyruklarını? Onun gibi bişey
oldu, numaraları ekli makbuzlarımız. Götürüp verdik vergi daireleri-
ne. Bürokrat baktı, "nh" dedi. Belli ki çuvallanmışız. Yalnız ben deği-
lim ki çuvallayan. O eski kuyruklar şimdi de boş çuval gibi yığılıp
durmadalar ayaklarımızın altında. Aralarında sabır çeken, terini ku-
rulamak için cebinden mendilini çeken, beklemekten usanıp besmele,
besmele, besmele diye tesbih çeken, off çeken, çile çeken gırla... Bü-
rokrat "olmadı" diyor, "bu olmadı be, git yeni doldur, öğren öyle dol-
dur," diyor. Azarlıyor fabrikasında işçilere karşı âmirlik taslayanları
bile. Burada kuyruktakilerin tümü bir eşit. Öbür taraf gibi. Maliyeci
bürokratlar da yerine göre melek, yerine göre zebani... Zorundan gü-
lenler, başına geleceğini hayalleyenler. Sırat köprüsünden geçmek öy-
lesine zor ki... Sanki bunların hiçbiri sevap işlememiş yaşarken, ben
dahil oh olsun hepsine!...

Biri uzattı uçurtma kuyruklu geçici makbuzunu... Bürokrat "Ol-
madı" dedi. Yenisini istedi. Bürokrat "Veremem" dedi. "sayılı..." "Ne
yapacağız?" dedi. Bürokrat "Bana ne?" dedi. "Bana ne var mı kar-
deşim?" dedi. Bürokrat "Ben kardeşin değilim" dedi... Bonozedenin
kafası atmıştı belli. "Tümünüze" deyip kendini dışarı atarken elin-
deki uçurtmanın kuyruğu lâstik gibi uzuyordu...

Ada yazılı olacakmış makbuzlar. 100 papelden aşağı olanlar 100'e
tamamlayıncaya kadar hava alacaklardı. İşini terkedenler hava ala-
cakti. İkramiyeden dolayı yılda bir onluk bono kestirenler 10 yıl bek-
leyeceklerdi. Hükümet baba öyle istiyordu. Hükümet baba öyle iste-
diğinden o saygıdeğer İmran Öktem'in cenazesinde de çember sakal-
lılar geçleşmişlerdi. Habire devrimcileri boynuzlayıp geçiyorlardı.
Hükümet baba öyle istediğinden Meclis tatile girecekti. Hükümet ba-
ba öyle istediğinden işçiler aç kalacaklardı. Hükümet baba öyle iste-
diğinden biz hepimiz avucumuzu yalayacaktık. Ama hiç mi hiç başka-
larına avuç yalattık aklımıza gelmiyordu. Seçim zamanı yaklaşıyor-
du. Yalatmamız gereken avuçlar yavaş yavaş bize doğru açıyordu.
İçine tû diyeceğimiz avuçlar!...

KO — TAK

Bunlar Sendikamızca (teknik ola-
rak) nazarı itibare alınmaz. Bilâkis
bizim sana bazı tekliflerimiz ola-
cak. SANA GAZİANTEP BELEDİ-
YESİNDE BİR İŞ TEMİN EDECE-
ĞİZ. Üyelerin de olduğu gibi Tek-
sif'e katılacaklar.» demiştir. Buna
karşılık Tekstil Başkanı ise, Tek-
sif'in bu şartlarını kabul etmeyece-
ğini, şahsı adına sendikacılık yap-
mayıp işçinin menfaatine çalıştığı-
nı» beyan etmiş ve 6 maddelik tek-
liflerinde Tekstil Yönetim Kurulu-
nun kararlı olduğunu söylemiştir.

Öte yandan bir gün sonra ŞEH-
RİMİZ A.P. İL BAŞKANI, TEKSTİL
SENDİKASI BAŞKANINI MAK-
MINA ÇAĞIRARAK : «SENİN YA-
KINLARIN BİZDENDİR. BİZ SA-
NA BELEDİYEDEN BİN LİRA MA-
AŞLI BİR İŞ VERECEĞİZ. BUNUN
KARŞILIGINDA GENEL-İŞ SEN-
DİKASI ŞUBE BAŞKANI EMİN
ERDEM'İN KARŞISINA ÇIKACAK
VE ONU DEVİRECEKSİN. Bizim
bütün gayretimiz bizden birinin
Genel-İş Sendikası şube başkanı ol-
masıdır.» demiştir.

Biz Gaziantep işçi Sendikaları
liderleri olarak, işçilerin sendikası
Teksif'in AP PARALELİNDE VE
AP ORGANLARIYLA MÜŞTERE-
KEN FAALİYET GÖSTERMEK SU-
RETİYLE SENDİKALARARASI
BİRLİĞİ BOZMAYA, NİFAK SOK-
MAYA, BÖLÜCÜLÜĞE GİRİŞME-
SİNİ TÜRK SENDİKACILIK TA-
RİHİNE LEKE SÜRMEK OLARAK
KABUL ETMEKTE VE BU VE BU-
NA BENZER HAREKETLERE Gİ-
RİŞENLERİ KINADIĞIMIZI HALK
OYUNA DUYURUYORUZ.»

İŞÇİLERE YENİ HAKLAR
GETİREN TASARI

SENATO'DA
UYUTULDU

Emeklilik ücret süresini 25 yıla
indiren ve emekli ücretini % 70'e
çıkaran tasarı Millet Meclisinde
kabul edildikten sonra Senato'ya
sunulmuş ve Senato da bu tasarıyı
BİLE BİLE UYUTMUŞTUR. İşte
bu tasarıyı BİLE BİLE UYUTAN-
LAR, şimdi gidip fabrika kapılarını
dan oylara avuç açacaklardır. Bu
defa hiç olmazsa işçilerin «hafızası
nisiyan ile ma'lûl» olmayacaktır..

ile işveren Tarafsız Aracısı Lütfü
Kıldı Sendikamız Genel Merkezin-
de toplanarak Mümtaz Altınel'i Ü-
çüncü Tarafsız Aracı olarak seçmiş
lerdir. Önümüzdeki günlerde, böy-
lece teşekkül eden Uzaklaştırma Ku-
rulu çalışmalarına başlayacaktır.

HOECHST GREVİ

(Baştarafı 1. sayfada)
grev ve lokavt dışı sayılmışlardır.

100 yılı aşan bir maziye sahip
Hoechst Firması sadece Almanya-
da 65 bin işçi çalıştırmaktadır.

Kimya-İş Sendikasının başarıyla
yürütmekte olduğu grev ICF (U-
luslararası Kimya İşçileri Federas-
yonu) ve IG (Chemie - Papier -
Keramik İşçileri Sendikası Genel
Başkanı Wilhelm Gefeller çok ya-
kından izlemekte ve desteklemek-
tedir. Wilhelm Gefeller halen
Hoechst'in Almanya'daki merkezli
le temas halindedir. Bu temaslardan
eğer olumlu sonuçlar alınmaz
sa 65 bin Alman Hoechst işçisi
Türk işçilerini desteklemek için
dayanışma grevine başlayacaklar-
dır.

Diğer taraftan DISK ve DISK
kurucusu Lâstik İş Sendikası Ge-
nel Başkanı Rıza Kuas ile Gıda-İş
Genel Başkanı Kemâl Nebioğlu
grevci işçileri ziyaret ederek, yap-
tıkları konuşmalarda, Kimya - İş
Sendikasını sonuna kadar destek-
leyeceklerini söylemişlerdir.

Hoechst grevi şenliklerle başla-
mış olup şenliklerle devam etmek-
tedir. Grevci işçileri Halk Oyuncu-
ları şeref konuğu olarak KOMİS-
YON ve DEVRİ SÜLEYMAN oyun-
larına davet etmişlerdir. Ayrıca
Devrim için Hareket Tiyatrosu
Köprü - Grev - Amerika ve işçi-
nin Tiyatrosu da Vatan yahut A-
merika adlı oyunları grev mahal-
linde oynamışlardır. Bu arada Ec-
zacılık Fakültesi ile Teknik Üni-
versite öğrencileri grevcileri toplu-
ca ziyaret ederek folklor gösterile-
ri yapmışlardır.

Sendikamız yöneticileri de grev-
cileri ziyaret ederek başarılar di-
lemiştirler.

Baş Yazı

(Baştarafı 1. sayfada)

dilen sözleşme devlet sırrı gibi
işçilerden saklanmaktadır. Sak-
lanmaktadır çünkü, geçen dö-
nemde kanunlara aykırı olduğu
için iptal edilen maddeler yeni
sözleşmeye de konulmuştur.
Sözleşme işçinin eline geçerse
iptal için dâva açılmasından
korkulmaktadır.

Sendikadan istifa edenlere
verilen zamların kesilmesi teh-
didi Demoklesin kalcı gibi baş-
larında sallanan Sümerbank iş-
çilerine son olarak yapılan bir
kanunsuzluk da sendikamızın kur-
maya karar verdiği istihlak ko-
operatifine her işçiden zorla
150... lira para kesilmesidir.
Bu bir sözleşme hükmü müdür,
bilemeyiz.

Bildiğimiz odur ki, Türkiye'-
de yürürlükte bulunan Anaya-
sa ve kanunlara göre hiçbir
kimse bir derneğe veya ticari
bir şirkete para vermeye zorla-
namaz. Hele Ticaret Kanununa
göre kurulan bir kooperatife
ortak olmak için zorlamada bu
lunmaktan öteye bir sendikamızın
arzusunu yerine getirmek için
çalıştırdığı işçinin ücretinden
para kesen işveren en büyük
suçu işlemiş olur.

Ekmeğini kesmekle tehdit e-
dilerken istenmeyen bir sendika-
da zorla kalmaya mahkûm edi-
len işçilerden bir de böylesine
para kesilmesi baskının en kor-
kuncu ve en tehlikelidir.

Sümerbank yetkilileri ve zor-
ba sendikacılar bilmelidirler ki,
işçiler esir değildirler. Sabrın
da bir hududu vardır. Bu hudut
aşıldığı zaman büyük patlama-
lar olur. Bu patlama sonunda
yıkılan enkazın altında kala-
caklar da patlamaya sebep o-
lanlardır.

RIZA GÜVEN

MEKİK A. Soyer

Söz yerine gelmelidir

Meclis tatil oldu. 12 Ekim 1969 da milletvekili seçimleri yapılacak. Dört sene birbiri ile kavga yapmaktan başka memleketeye yenilik getirmiyenler şimdi seçim bölgelerine dağıldılar. 1965 de vatandaşa yutturulan kuyruklu yalanların renklenmiş zamana uygun biçimde fırınlanmış yenilerini piyasaya sürmeye çalışıyorlar. Önce ön yoklama dertlerini halledecekler... Sonra "Sayın Vatandaş"ın duygularına seslenmeye çalışacaklar. Geçen gün bir işçi gurubu toplanmış konuşuyorlardı. Konu iktidarın dört sene de işçiye ne getireceğinin tartışılması idi. Herkes kendini zorluyordu: "Acaba biz bu iktidardan ne fayda gördük" diye. Nihayet birisi söze başladı: "İşçiler için bir kanun çıkarıldığını hatırlayamıyorum. Ama emeklilik yaşını 55'e indiren kanunu Meclisten geçirdi" Bir diğeri: "Bu kanun senatodan geçti mi?" diye sorunca birinci "Hayır geçmedi. O yüzden de o kanun çıkmadı. Ama çıkmış gibi gösterip bizi kandırmaya çalışıyorlar" şeklinde cevaplandırdı. Bu birlikte kafa yorma ortamında bir sessizlik yaratmıştı. Kimse bir şey anlamıyordu. Bir süre böyle devam etti. Nihayet birisi bomba gibi gürlendi: "Ben buldum ne getirdiğini. Hiç yorulmayın. İktidar sayesinde pa halılık aldı yürüdü. 5 ay evvelki fiyatları bugün mumla arıyordunuz. Dünden daha çok sıkıntıya düştük. Ondan öte bize yalan yakalamasını da öğrettiler. 965 de bel yalan söylediler. Simdi

Gazeteniz Postada

Gazeteniz bundan önce elimizde olmayan nedenlerle aksamalar yaratmıştır. Sendikamız yöneticileri Gazeteniz TEKSTİL'in bundan böyle aksamadan yayınına devam edebilmesi için gerekli tedbirleri almışlardır.

Kararın uygulanabilmesi için gerekli çalışma düzeni kurulmuştur. Tamamen eğitsel amaçla yayınlanan gazeteniz elinden geldiğince bazı yenilikler yapacak ve böylece siz değerli üye-okuyucuların yararına gerekli çabaları harcayacaktır. Ancak, size daha fazla hizmet

edebilmek, dertlerinize daha yakından çözüm yolları bulabilmek için kendi Gazetenize sahip çıkmak durumundasınız. Gazetemizde yayınlanmasını istediğiniz konuları «Ben yazamamki» demeden bizlere bildiriniz.

Önemli bulduğunuz durumları bizlere iletiniz. Böylece Gazetenizle daha sıkı kaynaşma imkânlarını elde etmiş olacaksınız.

Yukarıdaki fotoğraf TEKSTİL Gazetesinin sizlere ulaşması için hazırlanışını göstermektedir..

Bir Şiir

DERTLEME

Bağlanmış işçinin bütün ömrü işyerine
ölesiye çalışır iner tâ yerin dibine

KASNAK

kani şengül

ÜŞÜTENLER

Biri ileri giderken aynı oranda öbürü geri gidiyorsa buna ters orantılıdır diyorlar. Bize öyle söyledilerdi okul sıralarında. Unutmamışsam ters orantılı denilen nesne buydu. Örneğin hava ısındıkça üşüyenler çoğalıyorsa, başka bir anlatımla ısınma oranında üşüme artıyorsa, ısı ile üşüyenler ters orantılıdır denir.

Bu kavramı daha somut biçimde bellek istiyorsanız çevrenize bi göz atınız. Sırılsıklam olurken siz sıcağıktan, biçokların da üşümekte olduğunu göreceksiniz...

Gerçekten bugünlerde okadar çok üşütenler var ki, insan üşütenlerden değil de havadan şüpheye düşüyor. Yoksa gelen kış mı diye? Asgari ücretlerin bölgeler esasına göre nihayet komisyonda tesbit edildiğini gazeteler yazdı. Sanki komisyon bizim Hacı Resul'u bekliyormuş gibi. Hatırlarsanız geçen hafta Hacı Resul bizim gazetemizde komisyon ve komisyonculuk üzerine fetva veriyordu. Gazetelerdeki bu haberle birlikte bir tatlı haber daha yayınlandı. Buna göre, pahalılığın artışı % 212, ücretlerin artışı da % 108 idi. Asgari ücretler bu boşluğu doldurur mu doldurmaz mı diye kafa patlatanlar elbetteki kaçacaktır. Meşhur ahkâmcılar, ekonomistler herhalde bu fırsatı kaçırmazlar. Ha burada bişey söyleyim. Benim ekonomistler lâfını vaktiyle bir polis şefi gibi komünistler olarak anlamamak lâzım. Ekonomist yani iktisatçı demektir...

Benim bu kısa yerimde demem o olmayacak. Ben derim ki, nasıl ki fiyatlar yukarı çıkarken ücretler aşağı inmiş, komisyon ve onu izleyecek olanlar böyle bir çapraşıklığa girme-

de...
söyleneceklerinin yalan ve doğrusunu ayıracak hale geldik. Yoksa bize iş hayatını teminat altına alan sosyal garanti ile ilgili hiçbir şey vermiş değildir.” dedi.

Evet şu konuşmaya eklenecek bir tek söz yok. Bundan kısa süre önce yapılan bir sendika kongresinde konuşan ve ‘emeklilik kanunu çıkmazsa mebusluktan istifa ederim’ diyen İstanbul Mebusu sayın Kaya Özdemiroğlu, Meclisin tatile girdiği gündün 12 Ekim 1969 gününe kadar olan devrenin mebus maaşı için ne düşünür bilinmez.

Bayram, pazar, tatil seyrani işçi için işkence
Patronların yüzü güleç, göbekleri şişkince

Fasulyenin yanına yanaşmıyor kimse
Sakin aldım sanmayın adından söz ettimse

Yarın endişesiyle kıvranyorken işçi
Patronun masacında viskiyle kavun içi

Meclis tatile girdi, tasarılar raflandı
Politika cambazı birden gafil avlandı

Palavra yeter artık Anayasa uygulansın
Hak verilmez alınır diyen işçi uyansın

Hiçbiri bizim değil düzen ki bu ne biçim
Uyanın emekçiler geliyor büyük seçim

Hüseyin AKDUMAN

sinler ve asgari ücreti yukarı çıkarmayıp aşağı indirsinler. Zaten asgari en az, aşağı demektir!... Meselâ, İstanbul için tesbit edilen 19,50 TL'lik asgari ücret, hayli çoktur (!). İşçi kendisine piyango vurmuş gibi küçük dilini yutar. Şaşırır vallahi. Ne demek 19 lira 50 kuruş? Patronların suyunu mu keseceksiniz? Kudururlar imanına, kudururlar. Kapatırlar da sonra bi güzel fabrikayı. Sonra anasının hayatta olduğunu sanan aptal askere döner adam...

Asgari ücret masgari ücret. İyisi mi ücretin lâfını kökten kesmeli. Adam çalışıp, patron yaşamalı. Bu işin kısa ve kestirmeli formülü budur. Böyle olur bizde hep, havalar ısındıkça.

Yüreği tomruk gibi olmuştu, tomruk gibi... Köyden geleliberi şurada kaç gün geçmişti? Cebinde, o yırtık aceleden anasına diktirmek için fırsat bulamadığı cebinde ya onkâğıt kalmıştı, ya onbeş... Kolay mı bura büyük bir kent. Köylünü de bulamazsan meteliksiz sürünmek mukadder. Otel «Adımı etmem bir daha» demeye alışmıştı. Kapısız kazasındakilerden sanmıştı da tutup Sirkeci'nin Kepenek oteline inmişti. Sabah hesap öderken anlamıştı Kepenek otelinin neme-nem birşey olduğunu... İşte o günden sonra bu hale gelmişti, cebinde onbeş kâğıdın kaldığı hale!...

Yüreği tomruk tomruk olmuştu. Kolay mı bu; akşam da emmisi-nin uşağını bulup tek odada yatan sekiz köylüsüne konuk olamazsa rezildi işi rezil. Öğleyin midesinden bir sızı yükselince açlığını duymuştu bizim Danlı köylü Hamo.

Midesindeki sızı ile birlikte yüreğinden de bir cızlama kopmuştu. Birden anımsadı Danlı köylü Hamo. «Ha», dedi, sonunu getiremedi. Getirse ne olacaktı? «Ha» dediği köylüğünde kendisiz kalan yavuklusu Nuro kızdı. Nuro kız'a köyünden ezan vakti koparken kirli mendilini bile sallayamamıştı. Şimdi o kirli mendile de hasretti. Eliyle temiz sokaklara sümük salmasını çoktan öğrenmişti.

Tomruk yürekli Danlı köylü Hamo geceyi bir yerlerde geçirmişti.

Biryerler sekizi birlikte kalan köylülerinin tek odası değildi. Hemşerilerini bulamamıştı. İş bitmişti. Sanki Tanrı alıp bu büyük kentin oportasına eliyle bırakmıştı. Yalnızdı, kimsesizdi. Gözleri sisli sisli, yüreği yaşlı yaşlı idi. Dökülüyordu.

Mahmutpaşa'ya doğru uzanıverdi, bilmeyerek. Nereden bilecekti uzandığı yerlere Mahmutpaşa denediğini? Köyde, muhtarın odasında bir paşa resmi görmüşü ama bu herhalde Mahmutpaşa değildi. Yürüdü. Bişey düşünmeksizin. Bişey duymaksızın. Bişey işitmeksizin. Yürüdü yürüdü. Gözleri yolun altına kayd. Kümes gibi, in gibi biyerlere. Dökük kılıklı insancıklar girip çıkıyordu in gibi yere. Meraklandı. Meraki ile birlikte köyünü de anımsadı. Deli Çavuşla çakal avına gittikleri anı. O gün çakal yerine kirpi avlamışlardı, ininden zorla çıkardıkları kirpiyi. Tutup kirpi gibi bişeyle avlamak amacıyla inedi. İn diye bildiği yer bir dokuma atelyesi idi. Meğer ne cahil kalmış köylüğünde Danlı'lı Hamo? Üstündeki giysiye göz gezdirdi, bi de dokuma makinelerine. Şaşırıldı.

Yer altından altın çıkararak şiş göbekli patron dünkü gazetelere ilân vermişti. İşçi arıyordu. Hamoyu görünce gözleri parladı. Avı ayağına gelmişti. «Yanıma gel» dedi şiş göbekli patron Hamo'ya. Hamo sevinip yaklaştı. Bi yandan da ür-küyordu. Acayip sesler arasında,

HİKÂYE

Yüzü Karaya Dönük

Yazan : Kemal ŞERİF

yerin altında, esrarengiz. Ürktüğü nü belli etmedi. Birden kendini toparladı. «Kaç para istersin?» diye sordu, şiş göbekli. «Heç» dedi Hamo, «ne verirsin?» «Canım bişey söyle» dedi patron. İş ciddileşmişti. Hamo aradığını bulmuştu. Pişkinliğe getirdi. Bu pişkinlik kendisine Danlı'dan kalmaydı. Ulu orta bir pazarlık yapıldı. Danlı'lı Hamo işe başlamıştı. İş de kıyaktı hani, bi gün çalışacak bi onluk kazanacaktı, şöyle temizinden. Gıcır gıcır onlukların hisirtisini duymaya başladı. Köye varınca yavuklusu Nuro'suna neler alacaktı neler. Üstelik Nuro nun babası Deli Çavuş'un istediği başlığı da peşin peşin ödeyecekti. İşler tıkırında gidiyordu. «Tanrı her yerde büyüktür» dedi kendi kendine.

Üç gündün beri öküztüyü Kollektif Şirketinin yer altındaki firmasında alnıteri döküyordu, Danlı'lı Hamo. Rastlantı ile başlayan iş öyle o kadar da tıkırında gitmiyordu artık. Horon dıştan kolay görünmüştü... Değmezdi be bi onluğa bunca ter. Ama neylesindi. Girdi bi kere. Bi daha nereye girecekti? Bu büyük kentte iş ile şiş aynı idi. İş bulan şişi de bulurdu.

İşi bulmanın yolu kimbilir nerelerden geçirdi?

Mekik sallamasını kolay kavramıştı Hmo. Artık tüm işi buydu. Ama akşamları o makine temizliğine aklı bi türlü sarmamıştı.

Arkadaşları ile de anlaşıyordu. Onlar biraz daha işe yatkın olmuşlardı. Sendika mendika lâfları na kulakları yavaş yavaş alışıyor-du. Bigün Deve Ramiz elinde kâğıtlarla içeri girdi. Fısıltıyla konu şuyor, arkadaşlarına bişeyler imzalatmaya çalışıyordu. Kimileri itiraz ediyorlardı. «Olmaz» diyorlardı. «Patron görürse işimizden oluruz» diyorlardı. Deve Ramiz'in elindeki kâğıtlar sendikaya üyelik giriş fişleriydi.

Birden şiş göbekli içeri daldı. Deve Ramiz'in elindekileri gördü. Hışım la yanına çağırıldı. Ramiz'in elindekileri aldı, baktı şiş göbekli. «Defool içeri» dedi ona. «Bana Hamo'yu yollayın» dedi. Belli ki Ramiz kurtulmuştu.

Hamo'yu karşısına dikti şiş göbekli. O güne değin kulaklarının tanık olmadığı biraz da bu kentçe

olan küfürleri sindire sindire hazma çalıştı. Mümkünü yok bu adam susmayacaktı. Dinlemese kurduğu hayaller ne işe yarayacaktı?!

Duraksadı, yutkundu. Küfürler tren katarları gibi ardı ardına geliyordu. Şiş göbekli bi türlü hızını alamıyordu. Neler yapmamıştı ki Hamo? Ne ajanlığı kalmıştı, ne ko münistliği, ne namussuzluğu, ne şerefsizliği. Meğer Hamo ne adammış, kendisi bile orada öğrendi...

Ölü anasına yediği okkalı küfürle birlikte sırtına balyoz gibi inen yumruk Hamo'nun feleğini şaşır tmıştı. Kendini upuzun köprünün ortasında buldu. Yüzü denize dönük, koyu koyu düşünüyordu. Aklından neler geçmiyordu ki? İşsizlik, parasızlık, açlık, sefalet, namussuzluk, şerefsizlik, edepsizlik, komünistlik, ajanlık, Nuro'suzluk... Tümü gelip geçiyor, yeniden gelip geçiyordu.

Birden vapur düdüklüğü, tren düdüklüğü, fabrika düdüklüğü, martı sesleri, davul sesleri, kağıt gıcır tırları, bağırılmalar, çakal ulumaları, çan sesleri, otobüs dolmuş klâksonları... Lâfın kısası ses çıkararak ne varsa çınlamaya başladı... Belli ki ses sert, kavga büyüktü... Yaygın dı, genişti, derindi, sonsuzdu.

Sesle uyanan Hamo'nun yüzü de nize dönük değildi artık. Hamo nun yüzü karaya dönüktü. Yılanların cirit attığı karaya...